

Ο ΖΩΟΠΟΙΟΣ ΑΡΤΟΣ

«Και έφαγον πάντες καί χορτάσθησαν»

Μετά το θάνατο του αγίου Ιωάννου του Προδρόμου ο Χριστός αναχωρεί στην έρημο. Αναχωρεί στην έρημο, για να φυλάξει τον εαυτό Του για τον κατάλληλο καιρό του Σταυρού. Δεν είχε έλθει ακόμη η ώρα για το πάθος Του. Ο άλλος Ευαγγελιστής γράφει πως αναχώρησε στην έρημο για να δώσει την ευκαιρία στους μαθητές Του να ξεκουραστούν (Μάρκ. 6,31). 'Ανεχώρησαν σε κάποια έρημο της πόλεως Βηθσαιδά (Λουκ. 9,10). Στο χώρο αυτό έκανε το θαύμα των πέντε άρτων.

Οι συνθήκες του θαύματος Τα αρνητικά δεδομένα είναι περισσότερα άπ' τα θετικά στο θαύμα των πέντε άρτων, γράφει ο Αρχιεπίσκοπος Αμερικής Δημήτριος. Ο τόπος ήταν έρημος και δεν υπήρχε κάποια εστία ανεφοδιασμού για τον κόσμο. Η ώρα ήταν περασμένη: «ή ώρα ήδη παρήλθεν» (Ματθ.14,15), του είπαν οι μαθητές. Τα τρόφιμα, ήταν ελάχιστα. «Η μεν ημέρα κλίνειν ήρξατο, καθώς είπε Λουκάς· αυτοί δε παρέμειναν άσιτοι», δηλαδή ή ημέρα τελείωνε, αλλά αυτοί παρέμειναν άσιτοι, σημειώνει ο Ευθύμιος Ζιγαβηνός. Ο πολός ο κόσμος είχε αιχμαλωτευθεί άπ' τη διδασκαλία του Χριστού και κανείς δεν τολμούσε να Τον πλησιάσει και να Τον παρακαλέσει για φαγητό. Προσήλθαν όμως οι μαθητές καί Του ζήτησαν να τελειώσει τη διδα-σκαλία, για να μπορέσουν οι άνθρωποι να ψάξουν να βρουν κάτι να φάνε (όπ.π.). Κατά την Αγία Γραφή «ου λιμοκτονήσει Κύριος ψυχήν δικαίαν» (Παροιμ. 10,3), δηλαδή ο Κύριος δεν θα αφήσει να πεθάνει άπ' την πείνα η ψυχή πού είναι δίκαιη. Ο Χριστός είχε αποφασίσει να τους θρέψει με τον παράδοξο αυτό τρόπο, αλλά περίμενε να Του το ζητήσουν να μη φανεί πως κάνει θαύματα προς εντυπω-σιασμό. Άφησε να πεινάσουν υπερβολικά, προκειμένου να λάβουν μεγαλύτερη αίσθηση του θαύματος.

Άλλες πλευρές του θαύματος

Πρίν κάνει το θαύμα προσευχήθηκε στον Πατέρα Του· «άναβλέψας εις τον ούρανόν εύλόγησεν» (Ματθ. 14,19). Εδώ βλέπουμε το μυστήριο της ένσάρκου οικονομίας, δηλαδή ο Χριστός ήταν τέλειος άνθρωπος, γι' αυτό και προσεύχε-ται όπως κάνουν όλοι που έχουν την ανθρώπινη φύση. Μετά προσευχήθηκε στον Πατέρα Του», λέγει ο ιερός Χρυσόστομος, για να δώσει να καταλάβουν όλοι πως δεν είναι αντίθεος, άλλ' έχει την προέλευση Του από το Θεό «και ότι ίσος εστί», δηλαδή είναι ίσος με το Θεό Πατέρα. Ο Μωϋσής στην έρημο παρα-κάλεσε το Θεό κι έδωσε στους Ισραηλίτες το μάννα ανάλογα με την ανάγκη, πού είχαν, όπως κι ο Ηλίας έδωσε στη χήρα γυναίκα στα Σάρεπτα της Σιδώνας το λάδι καί το αλεύρι μόνον για τον καιρό του λιμού, ενώ ο Κύριος πολλαπλα-σίασε τους πέντε άρτους χωρίς φειδώ, με αποτέλεσμα να έχουν περισσεύματα «δώδεκα κοφίνους πλήρεις» (Ματθ. 14,20).

Στους μαθητές του δίνει τους άρτους, για να τους μοιράσουν στο πλήθος, για να θυμούνται μόνιμα καί συνεχώς το θαύμα. Ακόμη τους δίνει τους άρτους, για να μη νομισθεί πώς κατά φαντασία θαυματούργησε. Τα περισσεύματα είναι δείγματα ατράνταχτης αλήθειας. Το θαύμα των πέντε άρτων είναι σύμβολο και της θείας Ευχαριστίας. Η θεία Ευχαριστία είναι ο ουράνιος άρτος των ανθρώ-πων. Ακόμη μπορεί οι άρτοι να συμβολίζουν και τα πολλά χαρίσματα του αγίου Πνεύματος. Ο Κύριος τρέφει το λαό Του και την Εκκλησία Του με τον εαυτό Του. Ο Χριστός είναι ο ζωοποιός άρτος.

Το κοινωνικό πρόβλημα Πολλοί διαβάζοντας το θαύμα των πέντε άρτων ίσως κάνουν σκέψεις πως ο Χριστός πρέπει να λύσει το κοινωνικό πρόβλημα των ανθρώπων πού συνδέεται με τις βιοποριστικές τους ανάγκες κατά τρόπο μαγικό. Κάπως έτσι πίστευαν και οι άνθρωποι της εποχής Του (Ιωάν. 6,26). Νόμιζαν πώς ο Χριστός θα έκανε κάθε μέρα το ίδιο θαύμα και θα τους απάλλασε από την εργασία. Ο Χριστός δεν περιφρονεί τα

υλικά αγαθά, αλλά τα ιεραρχεί. Πρώτα είναι ή βρώση ή μέ-νουςα (όπ.π. στίχ. 27) και μετά ή πρόσκαιρη. Πρώτα βάζει την πνευματική καλ-λιέργεια του ανθρώπου και μετά τα υλικά αγαθά. Η αγχώδης μέριμνα κι η επίμονη προσπάθεια για την απόκτηση των αγαθών που παρέρχονται, είναι καταδι-καστέες απ' το Χριστό.

Η Εκκλησία ενδιαφέρεται το Ίδιο για τις υλικές ανάγκες του ανθρώπου, αλλά βάζει μια σειρά στις απαιτήσεις μας. Δεν πρέπει ποτέ να προηγούνται των πνευματικών ενδιαφερόντων μας τα υλικά. Πρώτα δίδαξε ο Χριστός τον όχλο και μετά τους έδωσε ψωμί να φάνε. Τον άνθρωπο οφείλει να τον διακατέχει ή αγωνία μήπως χάσει τον σύνδεσμό του με το Χριστό, που είναι ο ζωοποιός άρτος κι όχι η επιθυμία να αποκτήσει πολλά εφήμερα αγαθά.

Αδελφοί μου,

Να θεωρούμε τον εαυτό μας πλούσιο, όταν αρκούμεθα στα αναγκαία κι έχουμε τον Χριστό επιούσιο άρτο στη ζωή μας. Τότε όντως είμαστε πλούσιοι.

Άρχιμ.Ι.Δ.Φ.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ματθ. ιδ' 14-22)

Χριστός, ο ζωοποιός άρτος

Τώ καιρώ εκείνω, είδεν ό Ιησούς πολύν όχλον, και έσπλαχνίσθη έπ' αυτούς, και έθεράπευσε τους αρρώστους αυτών. Οψίας δέ γενομένης, προσήλθαν αυτώ οι Μαθηταί αυτού, λέγοντες· «Ερημός έστίν ό τόπος, και ή ώρα ήδη παρήλθεν άπόλυσον τους όχλους, ίνα απελθόντες εις τάς κώμας, άγοράσωσιν έαυτοίς βρώματα. Ό δε Ιησούς είπεν αυτοίς' Ού χρειαν έχουσιν άπελθείν δότε αυτοίς ύμείς φαγείν. Οι δε λέγουσιν αυτώ, Ούκ έχομεν ώδε, ειμή πέντε άρτους και δύο ιχθύας. Ό δέ είπε· Φέρετέ μοι αυτούς ώδε. Και κελεύσας τους όχλους άνακλιθήναι επί τους χόρτους, και λαβών τους πέντε άρτους και τους δύο ίχθύας, άναβλέψας εις τον ουρανόν, ευλόγησε· και κλάσας, έδωκε τοις Μαθηταίς τους άρτους, οί δέ Μαθηταί τοις όχλοις. **Και έφαγον πάντες, και έχορτάσθησαν**· και ήσαν τό περισσεύον των κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις. Οι δε έσθιοντες ήσαν άνδρες ώσει πεντακισχίλιοι, χωρίς γυναικών και παιδιών. Και ευθέως ήνάγκασεν ό Ιησούς τους Μαθητάς αυτού έμβήναι εις το πλοίον, και προάγειν αυτόν εις το πέραν, έως ου απολύση τους όχλους.

Μετάφραση της Ευαγγελικής περικοπής

Εκείνο τον καιρό, είδε ο Ιησούς πολύ κόσμo και τους σπλαχνίστηκε και θε-ράπευσε τους αρρώστους. Όταν βράδιασε, ήλθαν σ αυτόν οι μαθητές και του είπαν: «Ο τόπος είναι έρημος και ή ώρα περασμένη· άφησε, λοιπόν, τον κό-σμο να πάνε στα χωριά και να αγοράσουν για τους εαυτούς τους τρόφιμα». Ο Ιησούς τους είπε: «Δεν έχουν ανάγκη να πάνε· δώστε τους εσείς να φάνε». Αυτοί του λένε: «Δεν έχουμε εδώ παρά πέντε ψωμιά, και δύο ψάρια». Εκείνος είπε: «Φέрте μου τα εδώ». Και αφού διέταξε τον κόσμο να ξαπλώσει στο χορ-τάρι, πήρε τα πέντε ψωμιά και τα δύο ψάρια και αφού ύψωσε τα μάτια του στον ουρανó, τα ευλόγησε, τα έκοψε και έδωσε στους μαθητές τα ψωμιά, κι οί μα-θητές στον κόσμο. **Και έφαγαν όλοι και χόρτασαν** και σήκωσαν ό,τι περίσσεψε από τα κομμάτια, δώδεκα κοφίνια γεμάτα. Εκείνοι που έφαγαν ήταν πέντε χιλιάδες περίπου άνδρες εκτός των γυναικών και των παιδιών. Και αμέσως ο Ιησούς ανάγκασε τους μαθητές να μπουν στο πλοιάριο και να πάνε πριν απ' αυτόν στην απέναντι όχθη, έως ότου διαλύσει τον κόσμο.